

Poboljšanje organizaciono-ekonomskih uslova

Ekonomski efekti se posredno ispoljavaju – kao posledica znatnog poboljšanja prostornih i funkcionalnih uslova.

Oni se postižu efikasnim i racionalnim korišćenjem poljoprivrednih površina i sredstava mehanizacije, uz intenzivnu obradu komasacijom grupisanog poseda.

Ispoljavaju se kroz znatno povećan prinos kultura po jedinici površine i vidno smanjenje troškova proizvodnje po jedinici površine i po jedinici proizvoda.

Na uređenom posedu u postupku komasacije:

- ostvaruje se brži i nesmetani dolazak do parcela i neposredan pristup sa puta na površinski veće parcele pravilnog oblika, koje su znano pogodnije za obradu, uz lakšu primenu i racionalnije korišćenje savremene mehanizacije i sisteme za navodnjavanje;
- omogućena je izgradnja kraće magistralne i razvodne cevne mreže, uz povećan stepen iskorišćavanja sistema i znatno smanjenje troškova navodnjavanja;
- potrebna su znatno manja ulaganja za nabavku mobilne opreme, a pri korišćenju zalivnog sistema, potrebno je manje žive radne snage;
- gustina putne i kanalske mreže je obrnuto proporcijalna veličini poseda, a sa smanjenjem njegove razbacanosti (broja mesta u ataru) grupisanjem, smanjuje se i potreba za većom gustinom nove putne mreže.

Na organizovanom, uređenom i grupisanom posedu se:

- smanjuju prazni hodovi mašina i radnika, od ekonomskog dvorišta do parcela i na samoj parceli, zbog ređeg i manjeg broja okretanja mašina pri radu, kao i troškovi unutrašnjeg transporta;
- skraćuje se vreme trajanja obrade poseda, kroz smanjenje utroška broja časova mašinskog i ljudskog rada po jedinici površine i jedinici proizvoda;
- omogućava se porast i specijalizacija proizvodnje i produktivnost rada;
- uz povećanje stepena korišćenja mašina i radnog vremena radnika, znatno se povećava prinos kultura po jedinici površine ili se povećava raspoloživa proizvodnja površina, kroz smanjenje površine pod uvratinama, međama i razorom.

Globalni efekti uređenja gazdinstava

- nadziranje i čuvanje useva je znatno olakšano kod grupisanog imanja
- sa komasiranog poseda se, pred buru i oluju, može prirod brzo spremi i tako spasiti od kvara ili uništenja
- zainteresovanost za osiguranje useva na komasiranom posedu, protiv elementarnih nepogoda je obostrana i sve češće se vrši, jer je premija mnogo manja za veće površine nego za manje
- usluge kooperacije, na komasacijom grupisanom i uređenom posedu, imaju prednost ispred sitnih parcela, a često su jeftinije za 25% po jedinici površine
- komasacijom se, izvan svake sumnje, uvećava vrednost poljoprivrednog zemljišta za preko 20%, usled svih napred istaknutih prednosti, kao i zbog ažuriranih i nespornih imovinsko-pravnih podataka o vlasnicima parcela.

Sociološke promene i razvoj urbanizacije na selu

Uređenje i organizacija teritorije seoskih atara redovno izaziva, sociološke promene u selu, podstiče i vidno ubrzava proces urbanizacije.

Masovnijom nabavkom i racionalnijom primenom i korišćenjem mehanizacije, na komasacijom grupisanim posedima privatnih gazdinstava, znatno se smanjuje potreba za živom radnom snagom.

Planski uređeno i organizovano zemljište komasacijom, pruža znatno povoljnije i šire mogućnosti, uz druge nužne pretpostavke, za intenziviranje poljoprivredne proizvodnje, koje može da obezbedi apsorbovanje ovog viška radne snage koji se pojavi, kao rezultat uređenja teritorije atara sprovođenjem komasacije.

- Time se stvara realna mogućnost zadržavanja prispelih, ili povratka otišlih - radi zapošljavanja viška radne snage iz poljoprivrede, u mestu boravka ili u susednom mestu.
- Tako se istovremeno, smanjuje neželjeni priliv radne snage u gradove, smanjuje nezaposlenost, podstiče i omogućava izgradnja stambenih i objekata društvenog standarda u seoskim naseljima – a sve to ubrzava i podstiče razvoj urbanizacije i povećava standard seoskih domaćinstava.

Neposredni efekti uređenja poseda i zemljišne teritorije atara K.o. komasacijom:

- sagledavanje i analiza strukture veličine privatnog poseda i potrebe bolje grupisanosti malih poseda – u cilju racionalnije obrade;
- smanjenja broja i povećanje površine mesta i grupisanje parcela novog poseda gazdinstva, unutar i po sektoru vlasništva;
- ostvaren neposredan pristup sa puta na svaku novu parcelu,
- bolju grupisanost – smanjenje udaljenosti i veću zastupljenost privatnog poseda na manjem broju mesta, odnosno parcela;

- povećanje površine i smanjenje odnosa strana novih privatnih parcela – pravilnog oblika i povoljne orijentacije;
- smanjenje gustine međa između privatnih parcela i površine pod njima, u korist povećanja obradivih površina privatnih gazdinstava;
- efikasno ažuriranje podataka o sopstvenoj imovini – posedu, uz istovremeno ustrojavanje jedinstvene evidencije katastra nepokretnosti.

Posredni efekti uređenja poljoprivrednih površina teritorije atara K.o. komasacijom

- izrada i realizacija usaglašenog projekta nove putne i kanalske mreže;
- usaglašavanje i realizacija projekta objekata i namene površina iz prostornog plana regiona ili opštine;
- jedinstveno projektovanje i izvođenje uređenja područja više K.o. ili njihovih delova;
- projektovanje i izvođenje objekata pri sprovođenju hidromelioracija;
- izmene i ispravke granica katastarskih opština;
- spajanje dva ili više atara K.o. u jednu K.o., ili izdvajanjem određenog područja u posebnu K.o.;

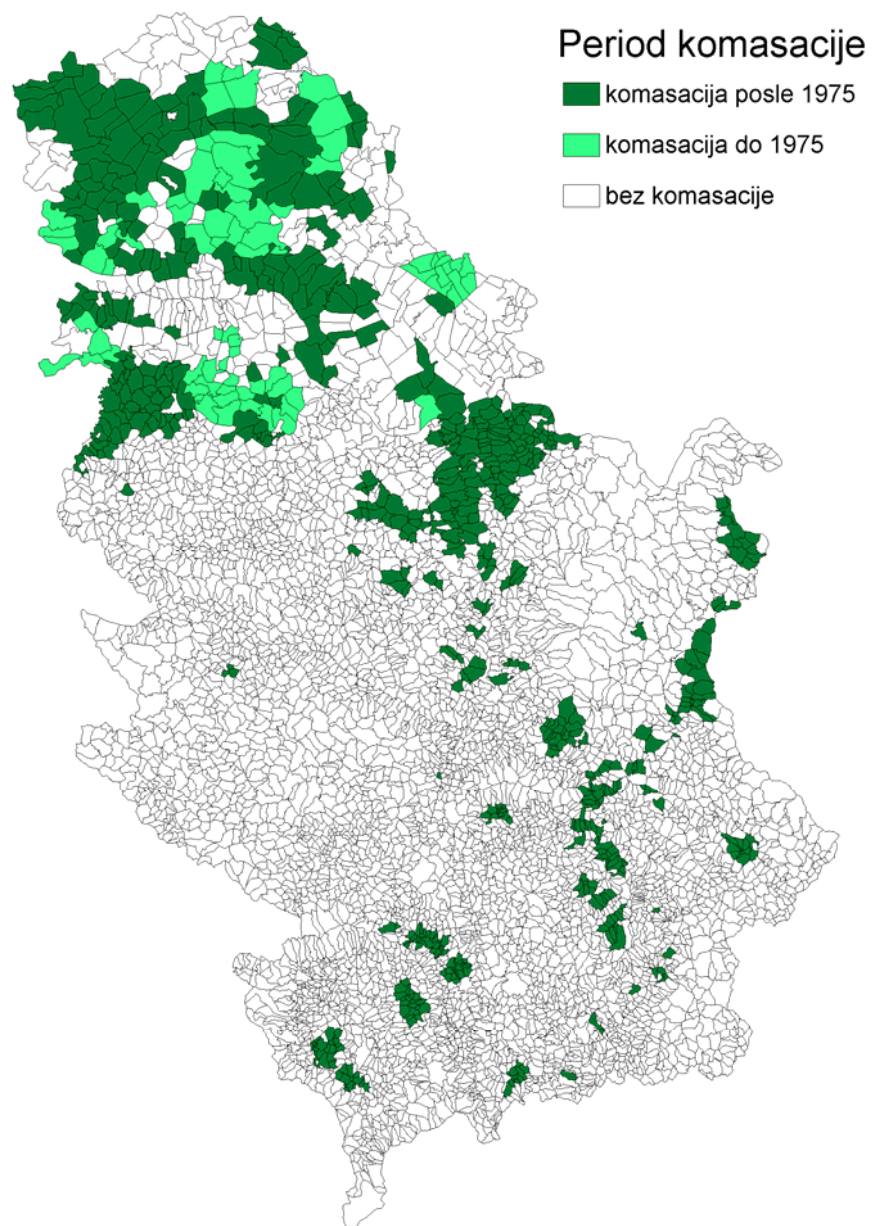
- izmene, usaglašavanje i ispravke granice građevinskog rejonu naselja;
- uređenje područja seoskih naselja;
- zaštita životne sredine i podizanje poljozaštitnih šumskih pojaseva;
- uređenje, organizacija i grupisanje poseda po sektoru vlasništva

Posebna korist:

- novi premer (putem komasacije), novi planovi, elaborati, katastarsko klasiranje i operat sa objedinjenom zemljišnom knjigom;
- stvara baza podataka o prostoru i parcelama, njihovim vlasnicima i katastarskim kulturama, objektima i instalacijama – za potrebe katastra nepokretnosti, geodetskog i prostornog informacionog sistema.

REPUBLIKA SRBIJA

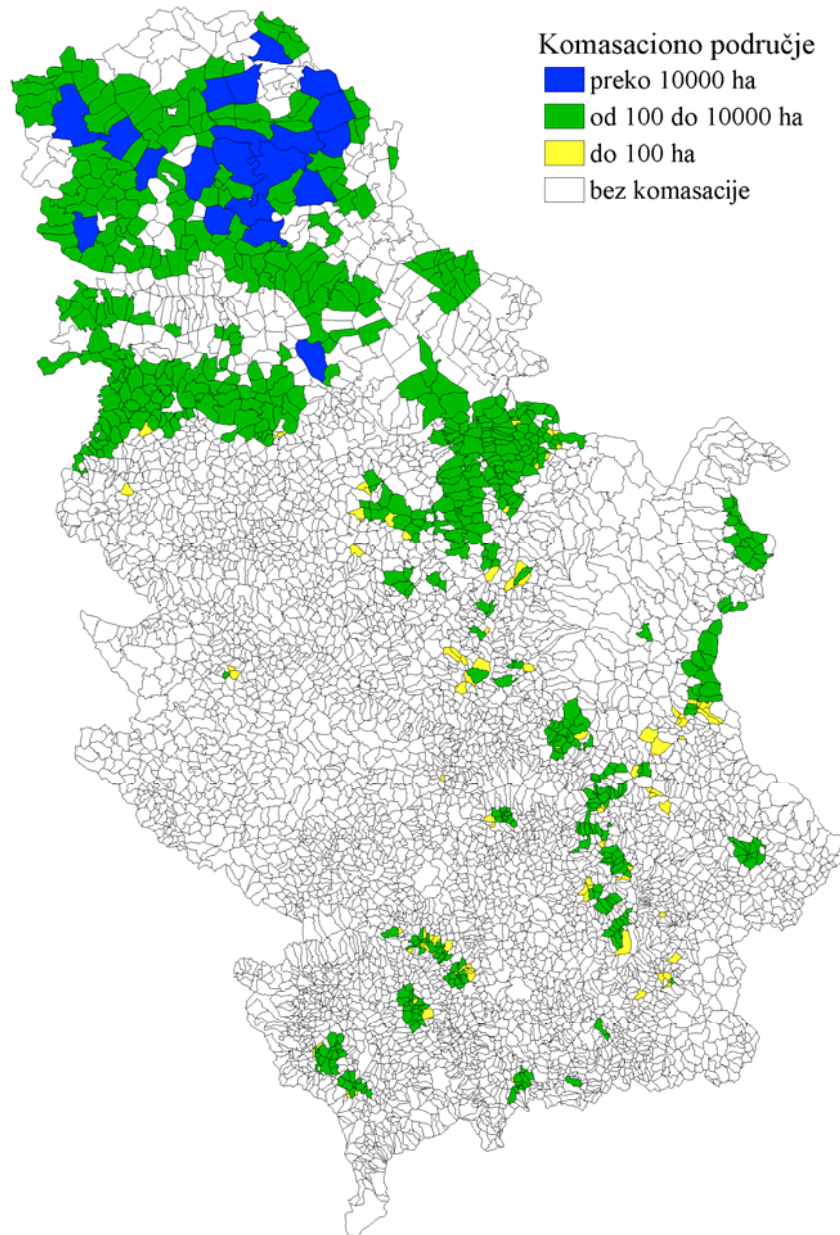
Prikaz KO prema godini komasacije



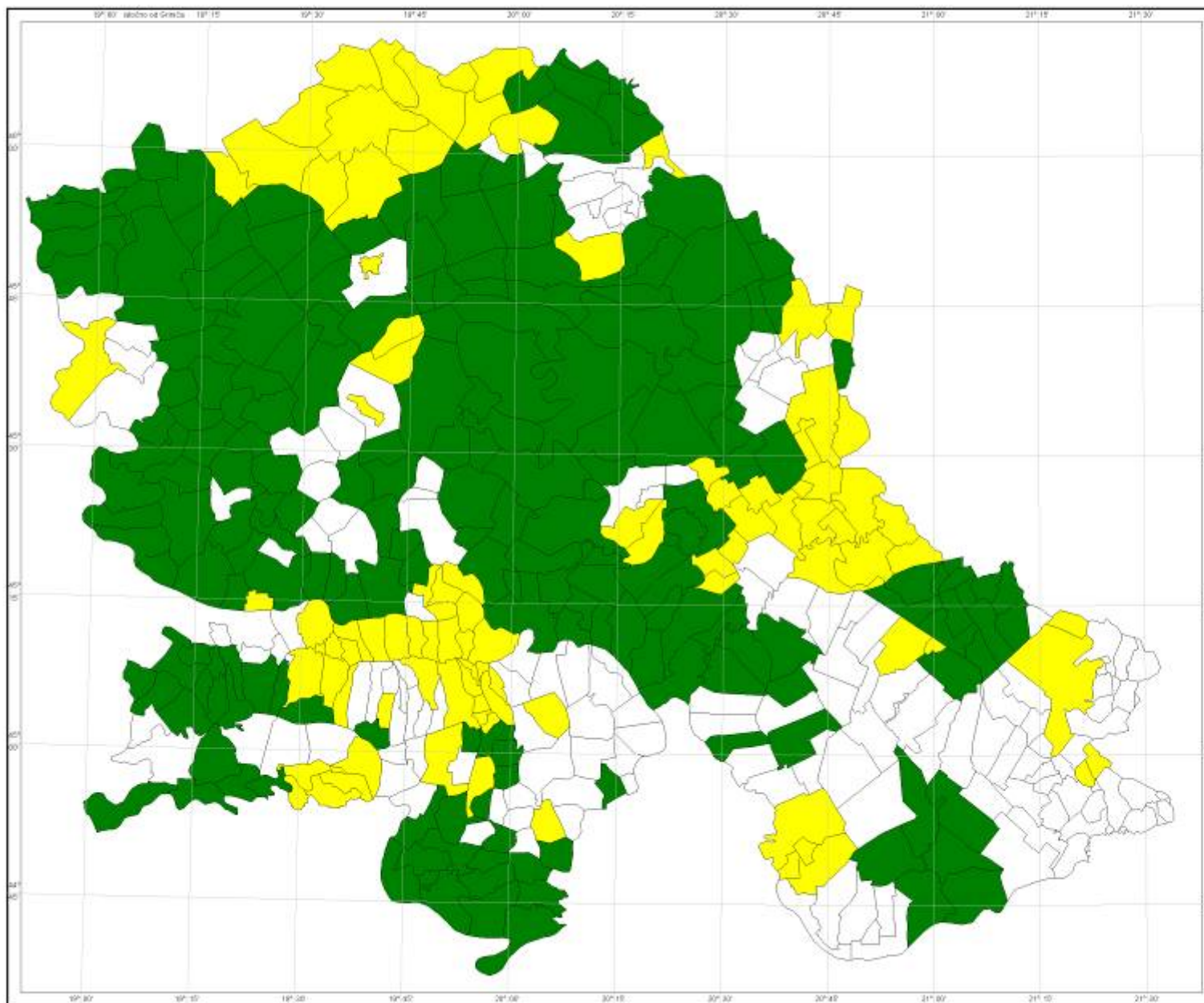
■ Stanje uređenosti atara K.o. na teritoriji Srbije

REPUBLIKA SRBIJA

Prikaz KO prema veličini komasacionog područja



■ Veličina komasacionih područja atara K.o. na teritoriji Srbije



VOJVODINA

Katastarske opštine prema načinu premera

10 0 10 20 km

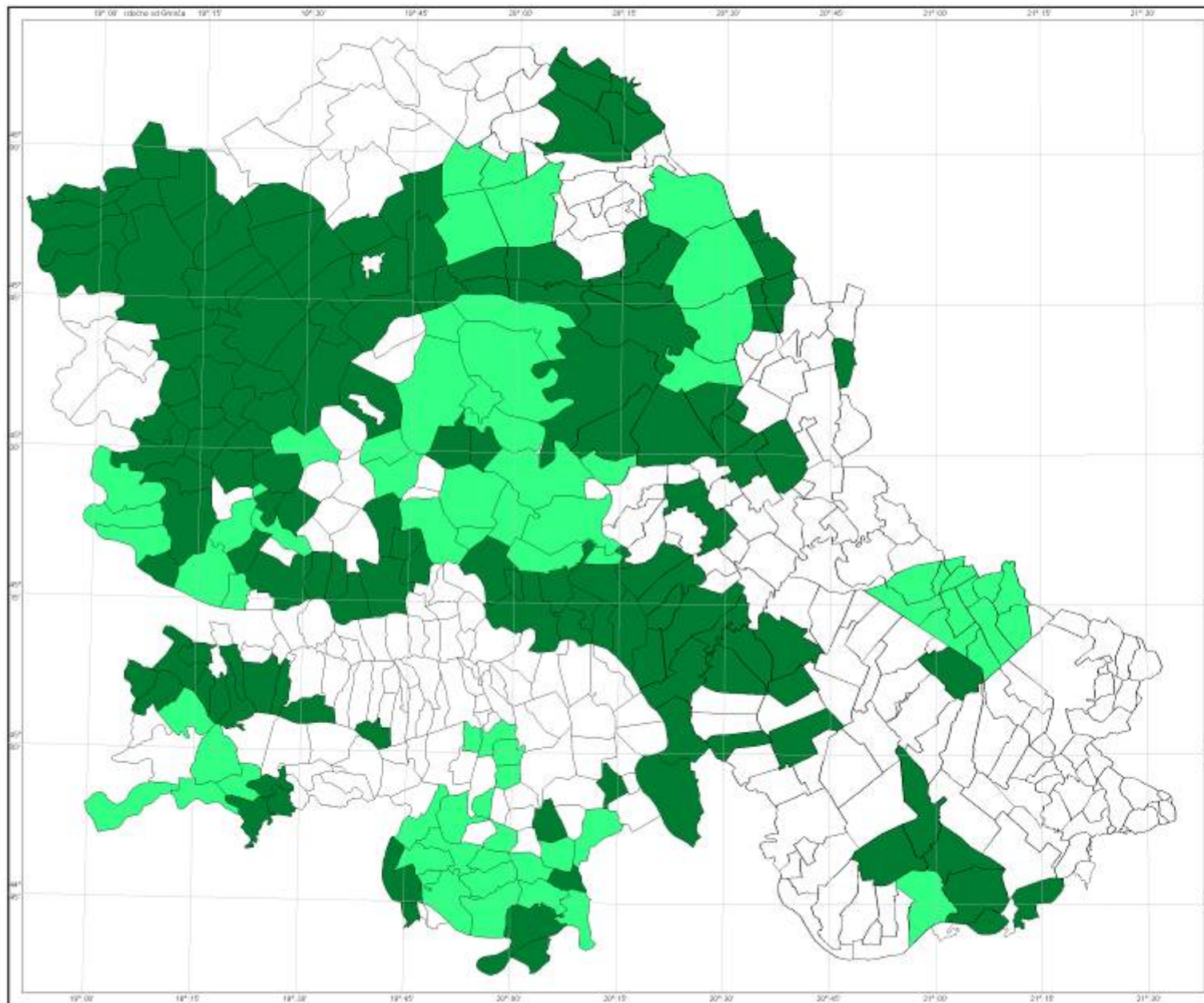
Oznake

Metarski premer

Komasačija

Hvatni premer

kartu izradio mr. Pavel Benka dipl. inž.
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Departman za uređenje voda



VOJVODINA

Katastarske opštine prema starosti komasacije

10 0 10 20 km

Oznake

- bez komasacije
- od 1945 do 1975
- posle 1975

kartu izradio mr Pavel Benka dipl inž
Poljoprivredni fakultet Novi Sad
Departman za uređenje voda